
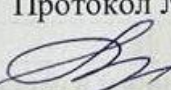
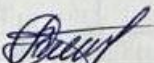


НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ  
Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

  
“ЗАТВЕРДЖУЮ”  
Директор ННІ лісового і садово-паркового господарства  
Роман ВАСИЛИШИН  
“03” 2024 р.

  
“СХВАЛЕНО”  
на засіданні кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну  
Протокол №14 від “17” травня 2024 р.  
Завідувач кафедри  
 Олена КОЛЕСНІЧЕНКО

“РОЗГЛЯНУТО”  
Гарант ОП «Садово-паркове господарство»  
 Олеся ПІХАЛО

**РОБОЧА ПРОГРАМА  
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ЛАНДШАФТНИЙ РИСУНОК**

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»  
Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»  
Освітня програма «Садово-паркове господарство»  
ННІ лісового і садово-паркового господарства  
Розробники: доцент, кандидат с.-г. наук, доцент Міндер В.В.

Київ – 2024 р.

**Опис навчальної дисципліни** \_\_\_\_\_ **Ландшафтний рисунок**  
(назва)

<b>Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь</b>				
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>			
Спеціальність	<i>206 «Садово-паркове господарство»</i>			
Освітня програма	<i>«Садово-паркове господарство»</i>			
<b>Характеристика навчальної дисципліни</b>				
Вид	обов'язкова			
Загальна кількість годин	210 (повний) / 150 (скорочений)			
Кількість кредитів ECTS	7,0 (повний) / 5,0 (скорочений)			
Кількість змістових модулів	4 (повний) / 2 (скорочений)			
Курсовий проект (робота) (за наявності)	–			
Практична підготовка, год.	30 (2 семестр)			
Форма контролю	<i>залік, екзамен (повний) / екзамен (скорочений)</i>			
<b>Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти</b>				
	Денна форма здобуття вищої освіти		Заочна форма здобуття вищої освіти	
	повний	скорочений	повний	скорочений
Курс (рік підготовки)	1	1	1	1
Семестр	1–2	1	1–2	1
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>15 год.</i>	<i>10 год.</i>	<i>6 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>75 год.</i>	<i>60 год.</i>	<i>12 год.</i>	<i>8 год.</i>
Лабораторні заняття	–	–	–	–
Самостійна робота	<i>105 год.</i>	<i>75 год.</i>	<i>188 год.</i>	<i>136 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>4–3 год.</i>	<i>5 год.</i>	–	–

**1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни**

Метою викладання навчальної дисципліни є набуття здобувачами вищої освіти системи знань із основ рисунку, живопису, графіки, теорії композиції та кольору, законів перспективи, світлотіні для подальшого їх застосування у проектній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни спрямовані на розвиток, окрім зорової пам'яті, спостережливості, образного сприйняття, композиційного та просторового мислення, розуміння головного у зображуваних об'єктах.

***Набуття компетентностей:***

**інтегральна компетентність (ІК):** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, фітодизайні та флористиці, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

**загальні компетентності (ЗК):** ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

**спеціальні (фахові) компетентності (СК):** ФК3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства. ФК7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства. ФК9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства. ФК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища. ФК14. Здатність аналізувати сприйняття об'єкту в природному тривимірному просторі, розвивати просторову уяву, творче конструктивне мислення на основі базових знань з образотворчого мистецтва, основ композиції, скетчингу, комп'ютерного проектування та графіки у розробці концепції та проектуванні ландшафтних об'єктів.

**Програмні результати навчання (ПРН)** ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. ПРН4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства. ПРН13. Результативно працювати у колективі. ПРН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших. ПРН17. Оцінювати потенціал і виявляти перспективи подальшого розвитку ландшафтних об'єктів, моделювати та візуалізувати ландшафтний простір на основі законів композиції із використанням ландшафтної графіки та сучасних спеціалізованих комп'ютерних програм.

## 2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
<b>1 семестр</b>														
<b>Змістовий модуль 1. Основи композиції та рисунку</b>														
Тема 1. Ландшафтний рисунок як засіб графічної мови	1	7	2	2	-	-	3	7	1	1	-	-	5	
	2	7	-	4	-	-	3	6	-	-	-	-	6	

Тема 2. Композиція в рисунок та засоби її гармонізації	3	8	2	2	-	-	4	9	1	1	-	-	7
	4	7	-	4	-	-	3	7	-	-	-	-	7
Тема 3. Особливості зорового сприйняття та відтворення простору в рисунок з натури	5	8	2	2	-	-	4	8	1	1	-	-	6
	6	7	-	4	-	-	3	7	-	-	-	-	7
Тема 4. Гравюрне зображення як техніка ландшафтного рисунок	7	8	2	2	-	-	4	9	1	1	-	-	7
	8	8	-	4	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Разом за змістовим модулем 1		60	8	24	-	-	28	60	4	4	-	-	52
<b>Змістовий модуль 2. Живопис у ландшафтному мистецтві</b>													
Тема 5. Колір у мистецтві та ландшафтному дизайні	9	8	2	2	-	-	4	9	1	1	-	-	7
	10	8	-	4	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 6. Техніки акварелі в ландшафтному рисунок	11	8	2	2	-	-	4	8	-	1	-	-	7
	12	9	-	4	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 7. Пейзаж – зображення природи	13	9	2	2	-	-	5	10	1	1	-	-	8
	14	9	-	4	-	-	5	9	-	1	-	-	8
Тема 8. Побудова композиції пейзажу	15	9	1	3	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2		60	7	21	-	-	32	60	2	4	-	-	54
Усього годин		120	15	45	-	-	60	120	6	8	-	-	106
<b>2 семестр</b>													
<b>Змістовий модуль 3. Ландшафтна графіка</b>													
Тема 9. Ландшафтні креслення	1	6	2	2	-	-	2	6	1	-	-	-	5
	2	4	-	2	-	-	2	6	-	1	-	-	5
Тема 10. Шрифтова композиція	3	6	2	2	-	-	2	5	-	-	-	-	5
	4	5	-	2	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Тема 11. Графічна подача проекту	5	7	2	2	-	-	3	5	-	-	-	-	5
	6	5	-	2	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Тема 12 Візуальна організація образного вираження	7	7	2	2	-	-	3	7	1	-	-	-	6
	8	5	-	2	-	-	3	6	-	1	-	-	5
Разом за змістовим модулем 3		45	8	16	-	-	21	45	2	2	-	-	41
<b>Змістовий модуль 4. Побудова об'ємно-просторового зображення</b>													
Тема 13. Аксоно- метричні проєкції	9	7	2	2	-	-	3	6	1	-	-	-	5
	10	6	-	2	-	-	4	7	-	1	-	-	6
Тема 14. Перспек- тивне зображення	11	8	2	2	-	-	4	7	1	-	-	-	6
	12	6	-	2	-	-	4	7	-	1	-	-	6
Тема 15. Метод архітектора – побудова перспективи з двома точками сходу	13	7	2	2	-	-	3	6	-	-	-	-	6
	14	5	-	2	-	-	3	6	-	-	-	-	6
Тема 16. Застосування перспективної побудови в ландшафтному проєктуванні	15	6	1	2	-	-	3	6	-	-	-	-	6

Разом за змістовим модулем 4	45	7	14	-	-	24	45	2	2	-	-	41
Усього годин	90	15	30	-	-	45	90	4	4	-	-	82
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в робочому навчальному плані)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	210	30	75	-	-	105	210	10	12	-	-	188
Навчальна практика	30	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-

– скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижн і	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
<b>Змістовий модуль 1. <i>Рисунок. Графіка. Аксонометрія</i></b>														
Тема 1. Ландшафтний рисунок з основами композиції як засіб графічної мови	1	8	2	4	-	-	2	9	1	-	-	-	8	
	2	6	-	4	-	-	2	9	-	-	-	-	9	
Тема 2. Рисунок як основа образотворчого мистецтва	3	11	2	4	-	-	5	10	1	1	-	-	8	
	4	9	-	4	-	-	5	10	-	1	-	-	9	
Тема 3. Ландшафтні креслення	5	11	2	4	-	-	5	8	-	-	-	-	8	
	6	9	-	4	-	-	5	9	-	-	-	-	9	
Тема 4. Аксонометричні проєкції	7	11	2	4	-	-	5	10	1	1	-	-	8	
	8	10	-	4	-	-	6	10	-	1	-	-	9	
Разом за змістовим модулем 1		75	8	32	-	-	35	75	3	4	-	-	68	
<b>Змістовий модуль 2. <i>Живопис. Колір. Перспектива</i></b>														
Тема 5. Колір у мистецтві та ландшафтному дизайні	9	11	2	4	-	-	5	10	1	-	-	-	9	
	10	9	-	4	-	-	5	10	-	1	-	-	9	
Тема 6. Композиція пейзажу	11	12	2	4	-	-	6	12	1	1	-	-	10	
	12	10	-	4	-	-	6	10	-	-	-	-	10	
Тема 7. Перспективне зображення	13	12	2	4	-	-	6	12	1	1	-	-	10	
	14	10	-	4	-	-	6	10	-	-	-	-	10	
	15	11	1	4	-	-	6	11	-	1	-	-	10	
Разом за змістовим модулем 2		75	7	28	-	-	40	75	3	4	-	-		
Усього годин		150	15	60	-	-	75	150	6	8	-	-	68	
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в робочому навчальному плані)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Усього годин		150	15	-	60	-	75	150	6	8	-	-	136	
Навчальна практика		30	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

### 3. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Створення різних видів штриховок і фактур за допомогою	2

	використання ліній	
2	Розробка формальної композиції із заданих простих геометричних фігур та ліній	4
3	Конструктивна побудова композиції із об'ємних простих геометричних тіл шляхом рисунку з натури	12
4	Відтворення гравюрного зображення з використанням обраного виду штриховки	6
5	Виконання акварельними фарбами однорідної заливки та розтяжки методом лесування. Оптичне змішування кольорів	2
6	Вивчення властивостей акварельних фарб: механічне змішування кольорів	4
7	Передача фактури листя за допомогою техніки акварелі «мокрим по-мокрому»	2
8	Відтворення обрисів і фактур хвойних деревних рослин	4
9	Образне вираження стилізованого пейзажного зображення	9
10	Вивчення конструкції літер і цифр шрифту для ландшафтного креслення	4
11	Розробка авторської шрифтової композиції за заданими параметрами	4
12	Формування власної бази стилізованих умовних позначень ландшафтних елементів для аксонометричних проєкцій різних масштабів	4
13	Побудова розрізу фрагменту плану ландшафтного об'єкту за заданими ортогональними проєкціями	4
14	Побудова об'ємного зображення в аксонометричній проєкції за заданими ортогональними проєкціями. Побудова тіней в аксонометрії	4
15	Побудова об'ємного зображення методом перспективної сітки за заданими ортогоналями	6
16	Побудова об'ємного зображення методом архітектора за заданими ортогональними проєкціями	4

#### 4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розвиток абстрактного уявного мислення	12
2	Поділ заданого простору на композиційні елементи	15
3	Світло-тіньове моделювання у рисунку з натури	16
4	Аналіз художніх стилістик і технік для пейзажного зображення	16
5	Написання креслярського шрифту	10
6	Графічне оформлення об'ємно-просторового зображення аксонометричної побудови	12
7	Графічне оформлення об'ємно-просторового зображення перспективної побудови з однією точкою сходу	12
8	Графічне оформлення об'ємно-просторового зображення перспективної побудови з двома точками сходу	12

## 5. Засоби діагностики результатів навчання:

- графічні роботи;
- модульні тести;
- залік;
- екзамен.

## 6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

## 7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- залік;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- графічні роботи;
- інші види.

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни  $R_{\text{дис}}$  (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи  $R_{\text{НР}}$  (до 70 балів):  $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$ .

## 9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn: для денної форми навчання - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=166>; для заочної форми навчання - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1785>; навчальна практика - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3340>);

- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти:

1. Міндер В. В. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни Образотворче мистецтво для студентів денної форми навчання ОС Бакалавр спеціальності 206 Садово-паркове господарство: [навчальне видання]. Київ: Наукова столиця, 2022. 130 с.
  2. Міндер В. В. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни Образотворче мистецтво для студентів заочної форми навчання ОС Бакалавр спеціальності 206 Садово-паркове господарство: [навчальне видання]. Київ: Наукова столиця, 2021. 84 с.
  3. Міндер В. В., Піхало О.В. Методичні рекомендації щодо проходження навчальної практики із дисципліни «Образотворче мистецтво» для студентів денної форми навчання ОС Бакалавр спеціальності 206 Садово-паркове господарство: [навчальне видання]. Київ: Наукова столиця, 2023. 80 с.
- програма навчальної практики навчальної дисципліни.

## 10. Рекомендовані джерела інформації

– *основна*

1. Горбенко А.А. Акварельний живопис для архітекторів. Київ: Будівельник, 2002. 124 с.
2. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навч. посіб. Львів: Львівська Політехніка, 2012.
3. Пічкур М.О. Теорія і практика композиції. Навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2022. 238 с.

– *допоміжна*

1. Губаль Б. Композиція в дизайні. Одно-, дво- і тривимірний простір. Навчальний посібник/ За ред. проф. Є.А. Антоновича. Тернопіль: Поліграфічний Центр Матвей, 2011. 240 с.
2. Геллер С., Кваст С. Графічні стилі: від вікторіанства до хіпстерства. Київ: ArtHuss, 2019. 296 с.
3. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., Лясковський О. Й. Основи об'ємно-просторової композиції. Навч. посіб. Друге видання, доповнене. Львів : Львівська політехніка, 2020. 212 с.
4. Михайленко В. Є., Яковлєв М.І. Основи композиції. Київ: Каравела, 2014. 302 с.



5. Пасічний А. М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 216 с.
6. Підгурний І.С. Графічний дизайн. Типографіка. Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2015. 88 с.
7. Пригода Л. Г. Зображення міського пейзажу. Навчальний посібник. Київ: КНУБА, 2008.
8. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / За загальною редакцією Фартінга С.; пер. з англ. А. Пітик, К. Грицайчук, Ю. Єфремов, Ю. Сироїд, О. Ларікова. Харків: Віват, 2019. 576 с.
9. Chip Sullivan. Drawing the Landscape. The Art of Hand Drawing and Digital Representation, 2014. 370 p.
10. Daniel Nies. Zeichnen in der Gartengestaltung. Grundrissaxonometrie, Isometrie, Konstruktion und grafische Darstellung in der Ein- und Zweipunktperspektive. Auflage, 2022. 336 p.
11. Francis D.K. Ching. Architectural graphics. 2015. JOHN WILEY & SONS, INC. 270 p.
12. Johnson C. Watercolor Tricks & techniques. 2010. 282 p.

*– інформаційні ресурси*

1. ДСТУ ГОСТ 2.104:2006 - Єдина система конструкторської документації. Основні написи. [https://library.ontu.edu.ua/assets/pdf/DSTY-GOST/2.104\\_2006.pdf](https://library.ontu.edu.ua/assets/pdf/DSTY-GOST/2.104_2006.pdf)
2. ГОСТ 2.302-68 - Єдина система конструкторської документації. Масштаби. <https://library.ontu.edu.ua/assets/pdf/DSTY-GOST/2.302-68.pdf>
3. ГОСТ 2.303-68 - Єдина система конструкторської документації. Лінії. <https://library.ontu.edu.ua/assets/pdf/DSTY-GOST/2.303-68.pdf>
4. ГОСТ 2.304-81 - Єдина система конструкторської документації. Креслярський шрифт. <http://helpnik.college.ks.ua/standart/gost/Catalog/Index/1/1360.htm>
5. ГОСТ 2.317-69 - Єдина система конструкторської документації. Аксонометричні проєкції. <http://helpnik.college.ks.ua/standart/gost/Catalog/Index/1/1303.htm>
6. Історія мистецтв – [https://pidru4niki.com/75202/kulturologiya/istoriya\\_mistetstv](https://pidru4niki.com/75202/kulturologiya/istoriya_mistetstv)
7. Кольорові палітри. <https://color.romanuke.com/>